

Valgklage fra Peter Schloss i forbindelse med Europa-Parlamentsvalget den 9. juni 2024

Fra Peter Schloss, København, har Indenrigs- og Sundhedsministeriet modtaget vedhæftede brev af 12. juni 2024, hvori Peter Schloss har klaget over, at han ikke blev afhentet på valgdagen.

Klageren har i den forbindelse oplyst følgende:

”Brevskriver Peter Schloss er gennem ca. 20 år ramt af hjertesygdom og opereret 2 gange, fået nyt hjerte, første gang i en alder af et par og 60; født 250241.

Uafhængigt heraf efterfølgende fået amputeret højre ben under knæet og mistet syn på venstre øje 100 %.

I den tilstand er jeg ved hvert valg uafhængigt blevet afhentet!

Jeg beder om en undskyldning samt en bekræftelse fremover atter at bliver afhentet ved valg.”

Københavns Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede hørings svar af 14. juni 2024 oplyst følgende:

”Valgsekretariatet i Københavns Kommune varetager ikke en opgave ift. at afhente borgere på valgdagen. Det er borgerens eget ansvar at koordinere transport på valgdagen med fx hjemmeplejen eller flextrafik.

Københavns Kommune sørger dog for, at det er muligt for borgere med nedsat førlighed at afgive deres stemme på valgstederne. Fx er alle valgsteder indrettet med enten en handicapvenlig stemmeboks eller en pavillon, og det er muligt at afgive sin stemme fra et køretøj udenfor valgstedet.

Derudover tilbyder Københavns Kommune at afhente stemmer i borgernes eget hjem samt på bl.a. plejehjem, hvis de ikke har mulighed for at møde op på valgdagen pga. sygdom eller nedsat førlighed. Indsatsen koordineres mellem Kultur- og Fritidsforvaltningen, Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Medarbejdere fra disse forvaltninger som er i kontakt med borgerne kan hjælpe borgeren med at rekvirere og indsende en ansøgning om at stemme i eget hjem, samt hjælpe borgerne med telefonisk at kontakte Københavns Kommunes Center for brevstemmer med henblik på at lave en aftale om at stemme i eget hjem.

Borgerne kan ligeledes selv kontakte Københavns Kommunes Center for Brevstemmer telefonisk, og anmode om at brevstemme i eget hjem. Københavns Kommune har ved Europa-Parlamentsvalget 2024 informeret borgere for muligheden om at stemme i eget hjem vha. et postkort, der oplyser borgeren om indsatsen og om den relevante kontaktinformation. Postkortet er bl.a. delt ud på plejehjem og sociale institutioner.

Den pågældende borger har ikke indgivet en ansøgning om at brevstemme i eget hjem til Københavns Kommune ved Europa-Parlamentsvalget i 2024.

Københavns Kommune kan på baggrund af ovenstående ikke bekræfte, at borgeren vil blive afhentet ved næste valg, da borgeren selv skal koordinere evt. afhentning på valgdagen.”

I vedhæftede supplerende høringssvar af 18. juni 2024 har Københavns Kommune oplyst følgende:

”Københavns Kommune kan oplyse, at den pågældende borger bor på Plejecentret Absalonhus. Det har været muligt at brevstemme på det pågældende plejecenter den 21. maj. Københavns Kommune har været i dialog med forstanderen på plejecentret, der bekræfter, at beboerne på plejecentret er blevet tilbudt at brevstemme på denne dag.”

Peter Schloss er undtaget fra Digital Post og har ikke oplyst sit telefonnummer i forbindelse med sin klage. På den baggrund har Indenrigs- og Sundhedsministeriet vurderet, at Peter Schloss’ eventuelle bemærkninger til Københavns Kommunes høringssvar og supplerende høringssvar ikke ville kunne modtages rettidigt inden udvalgets behandling af sagen. Københavns Kommunes bemærkninger til sagen er derfor ikke sendt i høring hos Peter Schloss.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår af § 26, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., og stk. 8, 1. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 5 af 8. januar 2024):

”§ 26. Ved valg til Europa-Parlamentet kan der brevstemmes efter reglerne i kapitel 8 i lov om valg til Folketinget, jf. dog stk. 2-6.
Stk. 2. [...] Brevstemmeafgivning de steder, der er nævnt i § 54 og § 58, stk. 4, i lov om valg til Folketinget, kan finde sted de sidste 3 uger før valgdagen til og med tredjesidste hverdag, herunder lørdag, før valgdagen. [...]
Stk. 3-7. [...]
Stk. 8. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning og om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme. [...]”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan desuden oplyse, at følgende fremgår af § 54, stk. 2, nr. 1, i kapitel 8 i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 8. januar 2024):

”§ 54. [...]
Stk. 2. Vælgere, der bor eller opholder sig i følgende boformer eller boliger, kan brevstemme i boformen eller boligen:
1) Plejehjem og beskyttede boliger, der drives efter reglerne i lov om social service.
2-6) [...]
Stk. 3-5. [...]”

Endvidere kan Indenrigs- og Sundhedsministeriet oplyse, at følgende fremgår af § 1, stk. 1 og stk. 2, nr. 1, og § 3, stk. 1, nr. 1-3, i bekendtgørelse nr. 34 af 10. januar 2024 om brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen, der er udstedt med hjemmel i § 26, stk. 8, 1. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven:

”§ 1. Vælgere, der bor eller opholder sig i en af de boformer eller boliger, der er nævnt i stk. 2, kan afgive brevstemme i boformen eller boligen til folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg, kommunale og regionale valg og landsdækkende folkeafstemninger og bindende kommunale folkeafstemninger, jf. dog stk. 3-5.

Stk. 2. Der kan afgives brevstemme i følgende boformer eller boliger:

1) Plejehjem og beskyttede boliger, jf. § 192 i lov om social service.

2-6) [...]

Stk. 3-5. [...]

[...]

§ 3. Der påhviler kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor boformen eller boligen ligger, følgende opgaver:

1-2) [...]

3) Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at vælgere, der bor eller opholder sig i de nævnte boformer eller boliger, i god tid inden afstemningen skal finde sted, orienteres om muligheden for at brevstemme i boformen eller boligen. Vælgerne skal samtidig orienteres om, at de i stedet for at brevstemme kan stemme på valgdagen.

Kommunalbestyrelsen er ikke efter denne bekendtgørelse forpligtet til at afholde eventuelle udgifter i forbindelse med transport eller ledsagelse til afstemningsstedet.

4-5) [...]"

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets vejledning nr. 9106 af 28. februar 2024 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg søndag den 9. juni 2024 fremgår af pkt. 8.4 og pkt. 8.4.1.1 bl.a. følgende om brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen:

"8.4. Brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen samt i vælgerens hjem

Det er kommunalbestyrelsens ansvar at tilrettelægge og gennemføre brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen, herunder i pleje- og ældreboliger, samt i vælgerens hjem.

[...]

8.4.1.1. Særligt om brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen

Enhver vælger, der bor eller opholder sig i en af de boformer og boliger, der er nævnt i § 1, stk. 2, i bekendtgørelsen om brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen, kan afgive brevstemme i boformen eller boligen. Se også folketingsvalglovens § 54, stk. 2.

De boformer og boliger, der er nævnt i bekendtgørelsens § 1, stk. 2, kan inddeles i følgende tre grupper:

- 1) Beboere på plejehjem og i beskyttede boliger, i kvindekrisecentre (servicelovens § 109, se lovbekendtgørelse nr. 67 af 22. januar 2024) samt i (almene) plejeboliger, udstøttede private plejeboliger og friplejeboliger har under alle omstændigheder ret til at brevstemme i boformen eller boligen.
- 2) [...]

Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at vælgere, der bor eller opholder sig i de nævnte boformer eller boliger, i god tid inden afstemningen skal finde sted, bliver gjort bekendt med muligheden for at brevstemme i boformen eller boligen. Vælgerne skal samtidig gøres bekendt med, at de i stedet for at brevstemme har mulighed for at afgive deres stemme ved personligt fremmøde på afstemningsstedet på valgdagen. Se § 3, stk. 1, nr. 3, i bekendtgørelsen."

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan oplyse, at kommunen ikke efter valglovgivningen er forpligtet til at arrangere transport af vælgere til valgstedet.

Valglovgivningen er ikke til hinder for, at plejehjem m.v. af egen drift arrangerer transport til valgsteder. Såfremt et plejehjem, der tidligere af egen drift har arrangeret transport til valgsteder, ophører hermed, bør beboerne orienteres

herom i god tid forud for valghandlingen.

Med hensyn til klagen har Indenrigs- og Sundhedsministeriet noteret sig Københavns Kommunes oplysning om, at beboerne på vælgerens plejehjem er blevet tilbudt at brevstemme den 21. maj 2024. På det foreliggende grundlag finder Indenrigs- og Sundhedsministeriet det sandsynliggjort, at klager er blevet tilbudt at brevstemme på plejehjemmet.

Københavns Kommunes udtalelse giver herefter ikke Indenrigs- og Sundhedsministeriet anledning til yderligere bemærkninger.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen

Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov